

Az előfizetés ára:

egész évre 8 frt.
fél évre 4 frt.
negyed évre 2 frt.
Körjegyzőknek és néptanítóknak:
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Előfizethető a kiadóhivatalban,
Valentin Károly könyvkereskedésében,
Traub B. és társánál.
Böhm M. könyvkötőnél.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára:

Négy hasábos betűsor
1-szer 6 kr.
2-szer 5 kr.
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor . . . 10 kr.
Hirdetéseket elfogadják a kiadóhivatal és Janovszki Király-utcában lévő hirdetések felvételi irodája.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca.

Magyarország közép-és felsőbb tanintézetekinek állapota.

(sch.) E lapok mult évfolyamában bővebben ismertettem hazánk népnevelői viszonyait s állapotát; a következőben pedig középiskoláink s felsőbb tanintézetekről kívánok hű képet nyújtani, amennyiben ez ujságcikk szük keretében egyáltalában lehetséges. Az adatokat a vall. és közoktatási miniszternek az országgyűlés elé terjesztett s az 1881/82. s részben 1883. évre vonatkozó XII. jelentéséből vettem át.

Fennálló középiskoláink összes száma 178, mi főképp földmívelő államra nézve bizony elég tekintélyes szám, tekintettel arra, hogy 62 polgári fiúiskolánk is majdnem mind középtanodái jelleggel bír — többnyire még latin nyelvvél is lévén megterhelve. Atlasz 77.127 lakóóra jut egy középiskola és pedig 91.524-re egy gimnázium, 490.022-re egy reáliskola.

Ha középtanodáink irányát vetjük össze, az eredmény felette szomorú, mert tapasztaljuk, mily csekély hazánkban még azon intézetek száma, melyek egyenesen az ipari, kereskedelmi s művészeti pályára előkészítő szakiskolák felé hajlanak s így ebből követ-

ketve, levonhatjuk eredményül azt: mily gyenge lábón állhat még hazánkban az ipar és kereskedelem versenyképessége. Mert amíg a gimnáziumok száma 144 s ezeket a mult évben 32.904 tanuló látogatta, addig reáliskola csak 27, reál-gimnázium (?) pedig 7 volt 4972 növendékkel — miből 37 százalék mőzesvallású — s e számok aránytalansága elég bizonyíték fenti állításom igazsága mellett.

Jelleg szerint volt középiskola: 26 állami, 19 községi, 16 királyi kath., 45 róm. kath., 2 örmény kath., 3 gör. kath., 3 gör. kel. román, 1 gör. kel. szerb, 29 helvh. ref., 27 ágost. htv. ev., 1 egyes. prot., 2 unitárius, 1 mőzesv., 3 magánvállalat. Ebből tehát felekezeti jellegű van 133, mi ismét elég jellemző összes közoktatási viszonyainkra nézve s elég magyarázat azon mozgalmakat illetőleg, melyek a középiskolai törvény keletkezése idejében országszerte — gyakran nagyon is divergaló érdekekből kiindulva — észlelhetők voltak.

A sorozatban volt teljes nyolcz osztályú gimnázium 82, reáliskola 20; a többiek részben négy osztályúak, részben alakulóban vagy fejlődőben vannak.

Az összes középiskolákat látogatott 37.876 tanuló közül volt róm. kath.

16.856, gör. kath. 1662, gör. kel. 1954 helvh. 5406, ágost. hitv. 4173, unit., 305, mőz. val. 7520. — Az ország népességi viszonyait tekintve, a róm. kath. 47.50%, gör. kath. 10.88%, gör. kel. 14.11%, helvh. 14.74%, ágosth. 8.06%, unit. 0.40%, mőzesv. 4.54% tesz. Anyanyelvre nézve volt magyar 27.019 = (71.34% lakós. arány 45.11%), német 5821 = (15.37%, lak. arány 13.15%), román 2426 = (6.40%, lak. arány 16.98%), tót 1645 = (4.35%, lak. ar. 13.08%), szerb 682 = (1.80%, lak. ar. 3.01%), horvát 166 = (0.44%, lak. ar. 1.97%), ruthén 117 = (0.80%, lak. ar. 2.50%). Az arányszámokból kitűnik, hogy a magyar és német tanulók száma sokkal nagyobb, mint nemzetiségük számaránya. Kiténik továbbá az is, hogy a magyar tanulók száma az összes nemzetiségek tanulóit 16.162-vel haladja meg, mi kétségszítvül a legörvendetesebb eredmény. — Az összes tanulók közül kizárólag csak anyanyelvét beszélte 48.5% magyarul, németül 34.7%, magy. rom. 6.7%, magy. tótul 7.5% sat., mi a magyar nyelv terjedése mellett fényes bizonyíték.

Érdekes adatokat szolgáltat a szülők polgári állása, kiknek gyermekeik középtanodát látogatnak. Volt ugyanis

A „Pécs“ tárczája.

Az alvajárásról.

Az ébrenlétből az alvásba való átmenet nem rögtönös; a lelket fátyol veszi körül, de teljes elnyugvása nem áll mindjárt be, csak fokról fokra tűnnek érzeink észlelései s csak mély, álmodás nélküli alvás szünteti meg a külső érzékszervek közlekedését a lélekkel teljesen. Ez állapotban öntudatlanok vagyunk s csak a szívverés és a lélekzés árulják el, hogy élet van bennünk. S midőn a természet első szükségleteinek elég van téve, midőn a teljes nyugalom beállt, lassankint ismét magunkhoz térünk; a test ugyan még élettelen marad, de a lélek megint ébred; az érzések ismét közlik vele tapasztalataikat s végül a képzelet világába jutunk el — el kezdünk álmodni. Egyszerre bizonyos körben, bizonyos helyzetben találjuk magunkat, de nem magyarázhatjuk meg magunknak, mikép kerültünk oda; egyszerre egyik helyzetből a másikba tévedünk, de nem foghatjuk fel, mi utonmódon? észszerű összefüggés nélkül; mert álmodunk csak a képzelődés működik, de az elme nem. A tér és idő viszonyai, ok és okozat nem jönnek tekintet alá és csak az esetlegesség lesz uralgóvá s a rendetlen, tarka összevisszaság.

Néha ez az összefüggés, ez a rendnélküliség oly kirívó, hogy még álmodunkban is tudjuk, hogy csak álmodunk s magunk is mint szemlélők látjuk képzeletünk képeit elvonulni magunk előtt, egyiket a másik után. De néha álmaink igen szabályozott alakot öltenek; oly dolgok, melyek nappal elfoglaltak, alvás közben is benső éhünknek feltűnnek, álmodunk feladatokat megoldásán dolgozunk s nem ritkán álmodva a gondolatmenet oly észszerű folyást vesz, hogy álmodva fejezzük azt be, a min ébren hasztalan fáradoztunk.

Ha az alakítani képes éberség eltűnt, a lélek korlátlanul mozoghat; a sok bénító, gátló körülmény, melyek ébrenlét alatt utjában állottak, teljesen megszűntek működni; a képzelet szabad térer lenni magát s ez állapotban megtörténik, hogy oly költeményt készítnék, dalt költünk, a melyek bevégzése fölött már kétségbe estünk ébrenlétünk alatt. Tarini zeneköltő ily módon fejezte be „ördög-sonátá“-ját; hasztalan törte a fejét, mikép végezze a művet s épen e fölött elmélyedve aludt el. Álmodva megjelent előtte az ördög s megígéri, hogy befejezi ő a költeményt, ha viszont a művész eladja neki a lelkét. Tarini ráállt az alkura s az ördög elbűvölő módon lejártsza a darab befejezését a hegedűn, a költő felébred s papírra teszi az álmodva az ép imént hallott dallamokat. Sok példa van ehhez hasonló.

Az álom élénksége még oda is fokozódhatik, hogy az alvó elhagyja nyughelyét s a rendes munkát, melyet ébren végzett, újra felveszi. Az emlékező tehetőség, a megsozók s a képzelő erő jászák itt is, az alvajárás állapotában, az első szerepet s csakis e hármas tényezőnek tulajdonítandó a biztosság, melylyel az alvajáró munkáit folytatja, ujakba fog, vagy éjjeli sétára indul. Az egész különbség, mely az alvajárás és az egyszerű álom közt van csak abban áll, hogy az alvajáró azt, a mit álmodik, tényleg véghez viszi, holott a közönséges álmodó csakis képzelete alakjaival foglalkozik s oly állapotokban véli magát, melyekben tényleg nincs.

Az alvajárás talányszerű jelensége leginkább a késő ifjkorban mutatkozik. Az alvó rendszeren már első mély álma után felkel, felöltözik, világot gyújt s újra kezdi félben hagyott munkáit; ép oly biztosan visszamegy nyughelyére s reggel ébredve, éjjeli élményeiből semmire sem emlékszik. Ily alvajárók általában ártalmatlanok, sem magukban, sem másban nem tesznek semmi kárt. Azok az elhatározások, melyekhez ébrenlét alatt jutottak, azok a gondolatok, melyek munkáik alatt felmerültek, álmodunkban is kísérik őket s azok a benyomások, melyeket ébren emlékköbe véstek, öntudatlan állapotokban is hatnak rájuk. Képzelő erejük bizonyos rugékonyságra tett szert s ez érvényesül aztán, ha

önálló értelmiségi szülő 8106, önálló őstermelő 1679, kis- és nagyiparos 12.567, köztisztviselő 5144, magán tisztviselő 2153, munkás 2227.

A vizsgálati eredményt tekintve, javító vizsgálatra utasítottak 11·6%, osztályismétlésre 10%, tehát sikerrel végzett 78·4%.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett összesen 2537 tanuló, ezekből érettnék nyilvánítottak 1775 egyszerűen, 353 jelesen, megbukott 16·2%.

Társadalmi viszonyainkra különös fényt vetnek a pályaválasztás adatai, melyek szerint 445 lépett papi, 108 bölcsészeti, 453 jogi, 310 orvosi, 126 mérnöki, 32 építészeti, 42 gép-mérnöki, 20 vegyészeti, 221 gazdasági, 84 erdészeti, bányászati, 46 ipari, 240 ismeretlen pályára.

A 178 középiskola 1171 osztályának vezetésére 2511 tanár és tanító volt alkalmazva; ezek közül volt 1547 rendes tanár, a többiek pedig helyettes, szak, kiegészítő s hitoktatók. — A rendes tanárok közt volt okleveles 1096, nem okleveles 451.

Az összes középiskolák fentartási költsége 1882/3-ban kitett 3,465,997 forint. E jövedelem forrásai voltak:

Alapítványokból	409,339	frt.
Az állampénztárból	595,774	"
A vallás alapítványból	20,131	"
A tanulmányi alapból	416,862	"
Polgári községekől	284,933	"
Egyh. hitf. hozzájárulásból	228,985	"
Egyh. szerzetesrendi alapokból	405,042	"
Tan- és beiratási díjakból	513,549	"
Vegyess forrásokból	251,109	"
Ösztöndíj czímen 2560 tanuló részére	176,263	"
Segélyezésre 7596 tanuló számára	164,010	"

Összesen : 3.465,997 frt.

Minden egyes középiskolai tanuló oktatása e szerint került a közok-

tatási miniszter felügyelete alatt álló 116 középiskolában átlag 98·7 frtba, a felek. egyh. aut. felügyelete alatt állókban pedig csak 76·3 frtba.

Tanárképző-intézet volt kettő, a budapesti 39 tanulóval és a kolozsvári 34 tanulóval. A budapesti intézet fentartása 17,959 frtba, a kolozsvári 12,820 frtba került.

A felsőbb tanítványok czíme alatt 55 hittani intézet, 13 jogakadémia s 3 egyetem.

A hittani intézetek közt van rom. kath. 32, gör. kath. 4., gör. kel. 4., ágost. hitv. 8., helvh. 5, mit 1, Mozes h. 1. A theologiai hallgatók száma volt 2030 s ezeket oktatta 307 tanár. A hallgatók közt a magyar nyelvet nem beszélte 3% s e viszony a tanároknak áll s így képzhető, mennyire fog ezek által a magyarosítás kérdése előmozdítatni.

A jogakademiák közül fentartott az állampénztár 1-et, a tanulmányi alap 4-et, az egri érsek 1-et, a pécsi püspök 1-et, az ágost h. egyházak 1-et, a helv. hitv. egyházak 5-öt. A hallgatók száma volt télen 798, nyáron 765. A leglátogatottabb intézet volt a pozsonyi: 101, a legkevésbé látogatott a pápai: 26. Tanár volt 135; 101 rendes, 11 rk., 23 magán tanár.

A budapesti egyetemet látogatta az 1-ső félévben 3272, a 2-ik félévben 3028 hallgató. Tanár működött összesen 160; 63 rendes, 20 rendk., 9 helyettes, 62 magántanár és 6 szaktanár. Az egyetem kiadásai 520,803 frt 89 kr-ra ruktak.

A kolozsvári egyetemet látogatta az 1-ső félévben 458, a 2-ik félévben 441 hallgató. Tanszék volt 60; 43 rend., 2 rendk., 12 magántanár és 3 szaktanár. A költség tett 189,275 frt 65 krt.

A József-műegyetemen volt a hallgatók száma az 1-ső félévben 590, a 2-ik félévben 541. Alkalmazva volt

24 rend., 3 helyettes, 8 magántanár, 4 szaktanító, 1 adjunktus, 18 segéd-tanár s 1 meghívott szaktanító; összesen 59. A fentartási költség volt 195,838 frt 3½ kr.

Mindez adatok képeznék tehát az ország művelődési fokmérőjét, ha elfogadjuk azt az elvet, hogy a művelődés és haladás fölülről terjed felfelé.

A m. kir. belügyminiszter f. évi 5991. szám alatt a következő körrendeletet bocsátotta ki: Értésemre esett, hogy újabb időben a titkos összetételű szerekkel és mindennemű ily különleges gyógyszerkészítményekkel — melyeknek eladása a fennálló törvény s az ennek alapján kiadott kormány-rendeletek értelmében az erre kinyert engedélyem nélkül tiltva van — visszaélések sürűbben merülnek föl; hogy különösen a külföldről behozott ily szereknek árulása ismét lábra kap; s hogy nevezetesen lelketlen ügynökök községről községre járva, sőt a házakba is bejutva, az ily külföldi szereket rábeszélő ajánlások mellett a néppel megvásároltatják. — Hogy az ily üzelmek, amig egyrészt a közönség jóhiszeműségét kizsákmányolják, addig másrészt a közegészségre mily ártalmas kihatással vannak, azt bővebben fejtegetni felesleges és ezen okból azok ellen teljes szigorral szükséges eljárni. Figyelmeztetem ennél fogva a törvényhatóságot, hogy az ily üzelmek és visszaélések meggátlására az 1875 évi 26.033 számú, továbbá az 1872. évi 17.368. számú belügyminiszteri rendeletek általán fenn, a melyek pontos megtartására és foganatosításának ellenőrzésére a törvényhatóságot újból felhívom. Különösen pedig felemlítendőnek tartom a dr. Salamon M. berlini lakos által készített és különféle nyelven irt füzetekben hirdettet, ugynevezett szemlázószamot, a melyről készítője azt állítja, hogy az gyors és biztos sikerű s a melyről tudomásomra jutott, hogy azt ügynökök az ország egyes vidékei lakosságának kiválólag ajánlgatják, a mely szerek forgalomba hozatala annál inkább teljes szigorral meggátolandó, mivel az szembetegek számára ajánlatik, a kik elvonatván ezáltal az okszerű orvosi kezeléstől, kórállapotuk könnyen súlyosabbá válhatnak. Megjegyzem egyszerűen ezen szerről, hogy annak készítésére, tartására s elárúsítására e helyről engedély nem adatott. Fölhívom ehez képest a törvényhatóságot, hogy az ily ügynököket, a kik tiltott gyógyszereket általában, különösen pedig

a szabad akarat, melyet az álom lebilincsel, ellene nem szegülhet s így az alvó önkénytelenül oly mozgató tényezőnek hódol, mely már ébren is foglalkoztatta, oly tervet követ, melyet már ébren megértelt. Az emlékezés bizonyos dolgokra álmában is előtte áll s felzaklatja fekvőhelyéről: a képzelődés uralma alatt beszélni, járni kezd; e működésre pedig épen nem szükséges a szabad ész, a szabad akarat; oly cselekvések és mozdulatok, melyeket az ifju korban tanultunk, a minők a járás, a beszéd, csak addig vették igénybe figyelmünket, míg az első kísérleteken tustelünk, de amint azokat fel is fogtuk és megtanultuk, létrejöttek előleges elhatározásunk nélkül is.

Mindenki tapasztalta, hogy ébren is végzett oly dolgokat öntudat nélkül, melyeket megszokott; így gépileg olvasunk egy könyvben, elbárándozunk a zongora mellett egész nyugalommal, ha figyelmünket más tárgyak vagy behatások veszik is igénybe. Ha ijedségből felkiáltunk, vagy futásnak eredünk, ez gyakran akarunk nélkül, vagy épen akarunk ellenére történik. Ugyanez áll az alvajáráról; ő is jár-kél, beszél, dalol szintén akarata ellenére, vagy legalább a nélkül. Az ész fogva tartja az álom, de a szabad elhatározás szerepét az emlékező képesség veszi át s az alvajárával, öntudatlan állapotában oly dolgokat vitet keresztül, melyek sikerü-

lése felől ébren kétségbe esett. Az alvajáró tettei öntudatlanok ugyan, de egészen következetesek.

Sokan beszélők közönségesen, hogy az alvajárás a hold váltózasásával volna valamiképp összefüggésben; de ezt a feltevést okadatolni nem lehet. Ugy látszik, hogy mindennemű fokozott megfeszítése a lélek erőinek, akár megerőteltő gondolkodás, akár bosszúság, akár más módon származott legyen, az alvajárást, mint első tényező, előidézheti. Ami bennünket élénken érdekel, igen gyakran álmainkban is előttünk áll s az alvajárót is ép úgy kísérik el gondolatai az alvásba is, álma oly éber lesz, hogy azt valóságban végbe is viszi. Az alvajáró ekkor bizonyos ösztönyszerű hatalom uralma alatt, bizonyos öntudatlan értelem működése alatt felkel, a sötétben annyira kiismeri magát, a mennyiben a helyiséggel, a melyben mozog, ismerős; csakis és egyedül a helyi körülmények ismeretének tulajdonítható, hogy az alvajáró behunytt szemekkel se ütdök sehova s minden akadálynak kitér az utjából. De a csalódások se ritkák; előfordult, hogy az alvajáró az ablakot ajtonak tekintve, midőn azon keresztül akart a szabadba kijutni, az utcára esett ki és szerencsétlenül járt. Más pedig az ablakpárkányt lónak nézte, felült rá, mint a ki lovagol s képzelésében nagy sétát tett lóháton.

Néha az alvajáró érzékeinek működése egészen rendes, látja környezetében az embereket, beszél velők, kérdésekre helyesen felel, néha zenél is s mindez öntudat nélkül. Más esetekben ismét mintha egészen el volna zárkózva a külvilággal szemben. Nem szegül ellene semmi behatásnak, hanem csakis saját képezte látványaival foglalkozik; beszél személyekkel, kikerül azt hiszi, hogy jelen vannak, vagy egy képzelt gyülekezethez beszédet tart.

Előfordult az is, hogy alvajárók ellenségeiket üldözték, megfenyítették s a rajtok elkövetett méltatlanság miatt boszút álltak. Ilyenkor a szerencsétlen könnyen követ el bűncselekményt; a boszuvágy ég benne alvajáró állapotában is, de hiányzik a képesség, hogy tetteit józanul és észszerűen meggondolhassa; ösztöne indulatát követi s oly véres cselekményt követ el, mely öntudatos értelem uralma alatt be nem következett volna.

Egy 22 éves gyógyszerészességét az alvajárás állapotában is végezte hivatását, orvosi rendelvényeket készített el s ha egyik másik hibás volt, ezt azonnal észrevette s vonakodott a gyógyszerert elkészíteni. Ily állapotban sokat olvasott s ha könyvjegyzékét elittették vagy más helyre tették, tovább lapozott, a míg a keresett lapot megtalálta; ily alkalommal igen türelmetlenül nyilatko-

az említett szembalzsamot ajánlják és árulják, kiválóan éber szemmel tartás és tettenérés esetén ellenük haladéktalanul egész szigorral járjon el s annak eredményéről ide jelentést tegyen. Általában pedig kötelességévé teszem a törvényhatóságnak, hogy azon alkalommal, a midőn a bolti üzletek és kereskedések a fennálló szabály értelmében az erre illetékes közegek által váratlanul megvizsgálatnak, főfigyelem az ily tiltott gyógyszerek készletére fordítottassék s hogy a találatkhoz képest, a törvényszerű eljárás szigoruan fogantossittassék; puhatolja ki továbbá az ily szerek elárúsító egyéb helyeket is, a melyeknek nyomára a lapok hírdetési útján eljuthatni. Végül még arra is irányzom a törvényhatóság figyelmét, hogy az ily váratlan vizsgálatok száma, eredménye, továbbá az esetleges elkövetések, megsemmisítések és elmarasztalások, az 1882. évi fentebb említett körrendelet végpontja értelmében már a múlt évről szerkesztendő s a f. évi márczius végeig ide betervezendő évi egészségügyi jelentésben is külön táblán feltüntetendő. Kelt Budapesten, 1884. évi január hó 26-án. Tisza, s. k.

Építsünk színházat.

(Vége.)

Tudom, hogy igazak szavaim, mert melegen ápoli igaz honfi szeretetem adja ajkamra szokat; tudom, hogy osztja mindenki, a kinek keblében igaz honfiszereget lángja ég. De elétek áll egy óriási, egy számba veendő kérdés: a pénz, az anyagi erők nagy kérdése. Felületes számításal is sok ezer a felettel. Egy-kétszáz ezer forint. Óriási összeg. Roskadotok még a gondolatok alatt is. Sok, nagyon sok az. De mi egynek sok, megbirja azt több. Egy hadvezér útjában temérdek seregével egy óriási hegy szakadásához ért, melyen seregével átmenni lehetetlen volt, pedig e szakadástól a legalkalmasabb hely, hol az ellenséget megtámadva a legbizonyosabban tönkre teheti. Ott áll a tábor tétlenül. A hadvezér gondolai közt már az örüléshez közel jutott. Ime előáll egy közvitéz „Uram temérdek a te seregéd, hozzon e szakadásba minden harcosod egy sisak földet és színültig telik meg az.” „Hátba az nem elég!” — szól aggodva a vezér. — „Hozzon még egygyel, aztán még egygyel.” Így lón. — Alig fordult meg háromszor egy katona, a szakadás betemetve lón. A hadsereg átvonul s a meglepett ellenséget szétveri.

Töltekek is csak egy sisak földet, egy követ kér a hazafiság az új színház számára.

Ezt megbirja mindenki. Az erősebb hozzon többet, annál fényesebb leszen érdeme, egy követ pedig mindenki elbirhat. Magában, Pécsen 30 ezer ember van, mennyi munkás kéz! Hát Baranyában, melynek Pécs a szive és igaz büszkesége, hány segítők kar akad!

Vegye kezébe az ügyet a város, mint legilletékesebb. Vegye a megye, melynek szintén büszkesége leszen az új színház. Eperjes, Nyitra, Sátoraljaújhely, a szomszéd Zombor, fényes templomot emeltek a magyar nyelv, nemzetiség és műveltségnek. Pedig semmiféle természetfeletti erő nem segítette őket. Emberi munkát végeztek ők. Csak egy titkos erő, a mely vonz, mely tette ragad, mely megteremtette a nonvédeket a gyászos időkben, e névtelen hősöket, kik élén, szomjan csak ennek a titkos erőnek hatalma alatt harcolták végig a csaták csatáját; az az erő, a mely a magyar sziv életetője: a haza, a magyar nemzethez ragaszkodó és azért áldozó szeretet ellenállhatatlan ereje. — Ez teremtette meg náluk a színházakat.

Válaszszatok állandó bizottságot, melynek feladata csak ez legyen, az új színház ügye. Százakat találtak a legjavából, kiknek édes és legelső gondja ez leszen. Ezzel kelnek, ezzel fekszenek. Működnek a bizottság ernyedetlenül, hozzon mozgásba minden kézzel fogható. Ne engedjen egy napot sem munka nélkül lenyugodni. — Az idő is segít benneteket. A begyűjtött tőke kamatozni fog. — Higyjétek el, e nemes válatat az Isten különösen is fogja segíteni, teremt majd lelkesülő és áldozó sziveket, mert a czél a legszentebbek közé tartozik, mit csak ember tűzhet magának.

Bárha szavam ne hangzanék el a pusztában, hanem találna lelkem megnyugvására visszhangra azok nemes szívében, kik nem csak érezni és beszélni tudnak, hanem hatalmukban áll tenni is. — Legyenek ők vezéreink, mi pedig áldozó honfi szívvvel sorakozzunk a jó kedvű munkások közé. S meglátjátok, haladni fog, a mi már megindult. Épülend új színház, mely méltó ékesége leszen a városnak, disze a megyének, közös örömiünk és tiszteletünk drága tárgya, ékes pantheonja édes anyai nyelvünknek s kegyelével ápoli nemzetiségünknek.

Ha . . . fényben ragogni fog,
Akkor menjünk pihenni társaim,
Akkor se még! nem . . . (Petőfi.)

Botond.

Törvényhatósági élet.

Baranyavármegye bizottsága e hó 11-én tartotta évnegyedes közgyűlését, melyen a tagok szép számmal jelentek meg.

Elnökölő Főispán az ülést 10 óra után megnyitván, a bizottsági tagokat az első ülés alkalmából üdvözli.

Olvastatik alispáni jelentés, melyben előadatik, hogy elemi csapások nem voltak, a közbiztonság jó lábon áll. Az elmúlt idő alatt 1 rablógyilkosság, 1 gyilkosság, 2 betöréses lopás, 8 lopás s néhány apróbb eset vette igénybe a csendőrség áldásos működését. — A megye pénztárnál, az új szabályzat felállításá óta személyzet szaporítás szükséges, nemkülönbön a bizottság szempontjából vasajtó alkalmazása. A pénztár megvizsgálatván, 435,328 frt 45 kr. bevétellel 42,727 frt 88 kr. kiadás állván szemben, 392,600 frt 57 kr. maradványt mutat. Több községben a vörheny és kanyaró járványosa uralkodott. Állategészségügy kedvező, ragály nem volt, 13 marha lépfenében, 9 db. 16 takonykórban és 13 sertés lépfenében hullott el. E bajok azonban nagyobb kiterjedést nem nyertek. Alispáni jelentés tudomásul vétetett.

Ezután a sorozó bizottsági elnökök javaslatát meg és pedig a pécsi járásba Jeszenszky Ferencz alispán, a mohácsiba Nádasdy Kálmán, a pécsváradiba Kardoss Kálmán, a szt.-lőrinczibe Nádasdy István, a baranyaváriban Jeszenszky Ferencz alispán, a hegyhátiba Szily János, a siklósiiba Bartoságh Imre főjegyző. Olvastatik s tudomásul vétetik belügyminister körrendelete, melyben az újja szervezett megyében megkezdett működés küszöbén a tagokat üdvözli s üdvös kintartásra buzdítja.

Szily László leköszönése folytán ürrült közigazgatási bizottsági tagságra titkos szavazás útján, egyhangulag Deutsch Lipót választott meg.

Miután azon bizottsági tagok, kik még eddig le nem tették az esküt, leteszik, olvastatik belügyminister rendelete, melyben Babarcz községek nagy-községgé kért átalakítását, tekintettel annak nem elégséges jó anyagi helyzetére — megtagadja.

Belügyminister rendelete a fizetési előlegekről olvastatik, melyben kimondatik, hogy csak kivételes vagy méltányossági esetekben adható előleg, a rendszer fizetés 10%-a erejéig, havonkénti törlesztésre. A fizetési előleg kinyerhetősére nem szükséges, mint eddig ministeri engedély, de viszont csak akkor

zott, hogy valaki kedvét leli benne, ha könyvjegyzékét bánthatja. Gyakran magában beszélt a könyv tartalmáról, melyet épen olvasott, különösen kérdéseket fejtgetett, melyek fölött főnökével vitázott. A mikor egy orvos, ki a segédet megfigyelte, a könyv lapját egy papíraraball elfőtte, gondolatai egyszerre félbeszakadtak, mely álomba merült, a melyből azonban ismét nemsokára alvajáró állapotba esett. A gyógyszerész neje egy izben testvérként adta ki magát előtte s beszélt hozzá; a segéd azonban nem vette észre a tévesztést. Mások mint cseléd lépett elébe, aki valamit venni akar, kívülről jött s a fizetésnél akarta rászédni, azt állítván, hogy öt forintot adott s nem egy forintot, de a segéd észrevette a csalást s nem engedte magát félrevezettetni. Orvosa egyszer ily állapotban megkérdezte, nem tudja-e, hogy alvajáró? Erre gondolatai ismét kuszáltak lettek, elaludt s ismét áttért az alvajáró álomba.

Egy ifju lelkész alvajáró állapotban predikációit írta, aztán minden lapot hangosan leolvastott s egyes helyeken javításokat tett. Ha a kézirat elé hasonló nagyságú fehér papírt tettek, a javításokat épen arra a helyre írta, ahová az eredet in estek volna. Munkája tartalmát épügy ismerte, mint a hogy emlékezete előtt álltak a sorok, a szavak, egymástól való távolságuk szerint.

Egy férfi alvó állapotban verseket csinált; gyakran fel s alá járt szobájában s ezalatt gyermekét hordozta a karján; a felesége ilyenkor kísértte s ellette, sőt kicsalta tőle valamennyi titkát.

Az alvajárás legkisebb foka az, mely álmodás közben nyugtalan alvásban, hangos beszédben s az intézett kérdésekre való feleletadásban nyilvánul; ide tartozik a fáradt katonák tovább lépése ütem szerint, ugy a hangos olvasás folytatása még azután is, mikor már az olvasó elszunnyadt. Ez az állapot képezi a közönséges álmodásból az alvajárásba az átmenetet.

E század elején Lipcsében egy Wagner nevű férfi élt; vasárnaponként orgonajátszó volt az egyetemi templomban, hétköznap pedig sórt mért a „Pelikán“-hoz czimzett sörházban. Szokása volt, hogy minduntalan elaludt, de e mellett azt a munkát, a melybe kezdett, folytatta. Elaludt a kártyajáték mellett, de, mikor a sor rajta volt, mindig kiadta kártyáját. Hasonló van feljegyezve egy milánói czipészegéről, a ki álmodva dolgozott, valahányszor mondani akartak neki valamit, erős kopogással előbb fel kellett keltenie.

Az alvajárás legnagyobb fokában az illető elhagyja házát, ajtót, ablakot nyit, kimegy a szabadba, vagy a ház tetején sétál. De azért a legveszélyesebb helyeken oly biz-

tosan jár, hogy éber állapotban erre képes nem lett volna; ez azért van, mert hiányzik benne tetteinek öntudatos megfontolása; a veszélyt, melyben forog, nem gyanítja s azért szédül, vonakodás nélkül jár el a halál mellett, nem kételkedik vállalatai lehetőségén s „a ki mer, nyer.” Elég gyakran jár szerencsétlenül az alvajáró ily séták alkalmával, ha rögtön ébred s megismerkedik a veszélyvel melyben lebeg, elfogja a félelem; a vakmerőség, mely öntudatlan állapotban mindig előre sarkalta, elhagyja s gyakran másnak segélye nélkül nem bir visszatérni. Más esetekben ugyanazt az utat, melyet már meghaladott, épen oly biztosan teszi meg ismét visszafelé, ágába tér s nyugodtan alszik tovább. Másnap reggel semmit tud a történetéről, sőt gyakran még arra sem emlékszik, hogy álmodott.

E rejtélyes állapotot megfejteni még nem sikerült. De jós és bűvészi erőt csak az talál az alvajáróban, a ki keresni és találni akar benne; az elfogulatlan és józan szemlélő az alvajáróban sem fődzhet fel természetfölöttit s csak a bűvészkedni akaró folyamodik az emberi természetben bővülő erőkhöz, hogy azzáltal ugyan szokatlan, de nem természetellenes valóságot magyarázhatson ki.

adható, ha a házipénztár elégséges pénzkészlettel rendelkezik.

Olvasztatik belügyminister egy körrendelete, melyben a gyámpénztári felesleg pénzeiket a magyar orsz. földhitelintézetnél ajánlja elhelyezni. A nevezett intézet tőkeközzéállítás nélkül $4\frac{1}{2}\%$ kamatot ajánl azon feltevést alatt, ha a gyámpénztár kötelezi magát 3 éven át minden pénzt oda beszovalgatni. A bizottsági közgyűlés elhatározta, hogy bővebb magyarázatot fog kérni az orsz. földhitelintézetnél, ugy, mint Linder György körjegyző indítványára, a kis birtokosok orsz. földhitelintézeténél is, mely tudvalevőleg sokkal magasabb kamatot ad kölvelei után. Egyszersmind érintkezésbe fogja magát helyezni azon intézetekkel is, hol a gyámpénztári pénzek most kezeltetnek, nem-e hajlandók ők is a $4\frac{1}{2}\%$ -ot megadni. Ez esetben az elsőbbség számukra biztosított.

Közmunka- és közlekedési minister rendeletében tudatja, hogy a d.-szekcső-bajai ut államköltségen ki nem építhető.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minister rendeletileg értesíti a törv. hatóságot, hogy e közgyűlés által rendszeresített erdőmesteri állomást és fizetést el nem fogadja, mivel az erdőbirtokosok tartoznak az erdőtiszték alkalmazásáról gondoskodni. — Ennek alapján a hozzájárulási arány ki fog vetetni, addig is azonban a közgyűlési határozat fentartatik.

A közigazgatási bizottsághoz az 1876: VI. t. cz. 55. § követelménye alapján ügyészi helyettesül alügyész jelöltetik ki.

Danitz Antal leköszönt egészségügyi választmányi tag helyébe egyhangulag dr. Mendl Lajos választatik meg.

Több apró tárgy után az 1873. évben alkotott s 1880-ban felfüggesztett rendelet, a közszállítók kocsi széles talpu kerékkel ellátása iránt életbe léptethetésére s alispán, járási szolgabíró és államnének utasítottanak az érdekeltséggel méltányos hozzájárulást végezt tárgyalásokat folytatni.

Néhány község utépítés iránti kérvénye, kivéve Ivándósdét, elutasítottatik.

Gyámügyi küldöttség jelentése alapján a gyámügyi adósoktól 7% kamat fog szedetni, mert a kamat leszállítás a forgalmat nem nagyobbitaná, míg a gyámoltaknak $5\frac{1}{2}\%$ fog adni. Alispán felhatalmazott a szükséghez képest díjokat alkalmazni, valamint a helybéli szolgabíró, addig míg gyakornok jelentkezik, ennek fizetése terhére irnokot fogadni.

Ezután az ülés, mely igen lassu és hosszadalmas volt, délután 2 órakor feloszlott. — h.)

A zeneegylet közgyűlése.

E hó 10-én megtartott zeneegyleti közgyűlés lefolyása elé sokan néztek élénk érdeklődéssel.

S ez érdeklődés annál is inkább indokolt volt, mert nem kevesebb forgott kérdésben, mint az, fentartassék-e tovább is az egyleti zenekar, mely már 10 év óta terjeszti városunkban cultur működésével a zene kedély- és szivnemesítő hatalmát, avagy engedve a rosszabbra fordult helyzetnek, feloszlattassék?

Erősen hittük, s e hitünk megvalósult, hogy Pécs város nemes közönsége nem fogja engedni feloszlást azon testületnek, mely hangosan hirdeti fölényünket a többi provincia városok felett, hol a hasonló egyesületek egymásután — legutóbb Sopronban — a közönség közönyén megtörve, feloszlottak.

S ez jól van így, mert hisz Pécs városa mindig híres volt zeneszeretetéiről, zeneértéséről: s egy ily városban levő ily egyesület nem is határozhatott másként, mint, hogy egyhangulag kimondja határozatát, melyben nem látja indokoltnak az egyleti zenekar ez időszertinti feloszlását.

A közgyűlés lefolyását a következőkben adhatjuk.

Mintán Fekete Mihály alelnök az ülést megnyitotta, üdvözlöi a megjelent tagokat s a

tárgyroszat első pontját, az alapszabályok módosításának kérdését tűzi ki megvitatás tárgyául.

A választmány indítványához képest a közgyűlés elhatározta, hogy az egylet elnöke mindig Pécs szab. kir. város polgármestere legyen, a tagok kötelezettsége 5 helyett 3 évig tartson, az igazgató választmány 12 tagja 20-ra egészítsék ki és ügyészi állás szervezetessék.

Ezután felolvastatik a mult évi zárszámadás, melyből kitűnik, hogy tagdíjakból befolyt 2992 frt 27 kr., színházi kereset 2538 frt, más kereset 1726 frt 01 kr. volt, összes bevétel 12176 frt 81 kr., míg kiadás 12042 frt 17 kr., így marad egyenlegül 134 frt 64 kr. A zárszámadás tudomásul vétetik.

Ezzel kapcsolatban az 1884. évi költség-előirányzat olvastatik, melyben előirányozva van 9360 frt bevétel s 10830 frt kiadás, tehát 1470 frt hiány.

A költségelőirányzat tárgyalásánál e hiány mutatkozását indokolták azzal, hogy a városi subventio csak 1000 frttal van a bevételek között felvéve s ha a zeneegylet a 2000 frt segélyt megkapja, mint az a polgármester által a január hóban tartott városi közgyűlésen kilátásba helyeztetett, a deficit 470 frtra olvad, sőt ez is eltűnik, ha a zeneegylet az idén, úgy mint két évvel ezelőtt, ismét rendez színi előadást, mi tudvalevőleg az időben kb. 600 frtot jövedelmezett.

Azután a szerzeményeknél az eddigi eredmény, 4500 frt vétetet fel, pedig a mult év, átmeneti év lévén, a legrosszabbak közé számítható. A zeneiskola csak 200 frttal van felvéve, pedig móta fennáll, 4 hónap alatt már 172 frtot jövedelmezett.

Tekintve továbbá azt, hogy az egyletnek kilátása van az 1871-ben hozott városi közgyűlési határozat értelmében a városi zeneiskolát is átvehetni, a deficit nem csak fedezve lesz, de esetleg tiszta jövedelemre is számíthatunk.

A költségvetés elfogadgatván, ennek folytán a közgyűlés egyhangulag kimondja, hogy az egyleti zenekart továbbra is fentartani öhajtja.

A határozat után következően az új tisztikar megválasztása, Fekete Mihály alelnök a régi tisztikar nevében beadja lemondását.

Ezután Mendlik Agost apát-plébános elfoglalván az idegl. elnöki széket, indítványozza, hogy leköszöntenek, tekintve azt, hogy a lefolyt nehéz évet oly szépen keresztül vitték, köszönet mondassék. Megérdemlik ezt, mert valóban küzdeniök kellett a közönség közönye ellen. A közgyűlés a tisztikarnak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Megválasztattak elnöknek Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, alelnöknek Fekete Mihály, igazgatónak Borovits Károly, titkárnak Kiss Géza, pénztárnoknak Ullmann Károly, ügyésznek Bolgár Kálmán. Választmányi tagok lettek: Bodó István, Bubreg Antal, Blum Gyula, Förster Béla, Girardi József, Dr. Johann Béla, Dr. Kohárits Károly, Kissfaludy Imre, Grünhuth Ignác, Mendlik Agost., Moravitz Lajos, Dr. Schaurek Bódog, Mihálkovicz Árpád, Rath Mátyás, Valentin Károly, Preuss Adolf, Krasznay Miklós, Vogl János, Erreth Antal és Salamon József, mind közfelkiáltással, egyhangulag.

Ezután Fekete Mihály az elnöki széket ismét elfoglalván, megköszöni a bizalmat s kijelenti, hogy törekvése lesz ezután is az egylet javát mindenben előmozdítani; bár az állás terhes, de biztatja az a remény, hogy szolgálatot tehet a városnak s ez indítja őt, hogy a tisztet köszönettel fogadja. Kéri a tagok támogatását.

Az élénk éljenekkel fogadott beszéd után Borovits Károly indítványára küldöttség menesztetik a polgármesterhez, értesítendő őt a közgyűlés határozatairól, egyszersmind pártfogását is kérje.

A közgyűlés azután Dr. Kohárits Károly, Dr. Johann Béla és Dr. Ludvigh Ferencz or-

vosoknak a nyújtott gyógykezelésért jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki.

Ezután az ülés feloszlott.

Mi pedig üdvözlöjük a zeneegyletet határozatáért s kívánunk neki kitartást, hogy céljait megvalósíthassa.

Hogy a közönség apathiáján ne muljon, hogy minél számosabban lépjenek új pártoló tagok az egyletbe, mindent el kell követni s hogy a választmány működése ez irányban fog haladni, még pedig eredménnyel, higyük és reméljük. — h.)

Színház és művészet.

Heti tudósításunk igen szűk körre szorítható össze, a mennyiben — mint már előre tudósítottunk — a „Koldus-deák” négyeszeri előadása töltötte ki a műsort. Még nem igen történt meg színházunkban, hogy operette ennyi előadást ért volna meg közvetlen egymásutánban, folyton telt házak előtt s hozzá főlemelt helyárrakkal, de az idén minden megy s igazgatóknak bizonyára „üdvöskeje” van, különben nem igen volna megmagyarázható közönségünknek ily feltűnő megváltozása. Óhajjuk, hogy e változás — az ügy érdekében tartós maradjon.

A „Koldus-deák” egyike azon operetteknek, mely ugy szövegének érdekessége, mint zenéjének tartalmasága, s kiállítási pompájánál fogva tartós életű lesz. Az operette butaságig fokozott librettóinak ideje — hála Istennek lassanként lejárja magát s a közönség jobbat, finomabbat kíván már ez irányban is, a mint kívánta ezt zenei tekintetben régebben. Lehet valami komikus, mulattató, annélkül, hogy okvetlen az aljasság és legiszonyabb képtelenség keretében mozogjon. — Az elég érdekes s ügyesen bonyolított szövegnek megfelelő a zene is; a hangszerezés tömör, erőteljes, eléggé árnyalatos, az énekreszek kellemesek, dallamosak s a mi a soklikban hiányos, az pótolva van néhány gyönyörű duettben s különösen a könnyedén pergő ensembleokban, melyek közt ismét a finálék képezik a fénypontokat. A kiállításról csak a legnagyobb elismeréssel szólhatunk, a menyiben nálunk szokatlan fényvel (ide nem értve természetesen a statizták sáros csizmáit s fésületlen fejüket) s költséggel — mint díszletek és costumek, mint számos segedszemélyzet alkalmazása által van scenirozva. S azt hisszük, nem is tévedünk, ha épen a sikerült kiállításban, miben lényeges faktor a színpadon alkalmazott zenekar is — keressük a színház ismételt rendkívüli látogatottsága fő okát, a mikor ezt magában az előadásban épenséggel nem keresetjük. Az előadások ugyanis napról-napra hanyatlottak s a máskülönben is uralkodó hangtalanági epidemia mindinkább érezhető volt, mit természetesen a karszemélyzet minden oldalról érezhető elégtelensége csak fokozott. Az ensembleok döcögése s nem ritkán dissonálása s az egyéb szereplők tökéletes hangtalanúsága közt, a közönség Pajor Emilia asszony, Érezy és Juhász énekét valóságos élvezettel hallgatta s ezért élénken ki is tüntette őket,

A heti műsorból felemlítjük még Dumas színművének „Az idegen nő” előadását, mi színpadunkon premieret képezett. A darab azon francia genréből való, melyekre egyszerűen rámondjuk, hogy „csinálva van” s minek értéke mindig az előadás sikerétől függ. — Az előadás azonban miben sem emelte e kétes külső értéket, mert a darab mindvégig hatás nélkül játszódott le s még a legszebb jelenetek is minden élet nélkül maradtak el, mi különben csak természetes consequentiája annak, ha senki sem veszi magának a fáradságot szerepét tanulni s tanulmányozni, mi annál inkább megrovás alá esik, a mikor egy darab hetek óta van előkészületre kitzuve, hirdetve. A szereputást illetőleg nem tehetünk kivételt, alakítás tekintetében azonban kivételt képezett Demidor (Clarkson) és Somogyi (Septmontes herczeg). Közönség kevés számmal.

Az orsz. magy. dalregyesület igazgató-választmányának utóbbi ülésén jelentetett, hogy egy a király-hymuszra vonatkozólag a Petőfi-társaság bíráló bizottsága, mint a dalár-ünnepély versenydarabjára vonatkozólag a választmány által felkért bírálók mind a két pályázatot eredménytelennek találták. Az igazg. választmány erre a király hymuszra kiirt pályázatot, minthogy második pályázat maradt már sikertelen, beszüntetni határozta, rábizván a további intézkedést az egyesületnek Miskolczon tartandó közgyűlésére, a verseny-férfiönegyesre vonatkozólag pedig Huber Károly egyesületi karnagy kéretett fel, alkalmas versenymű szerzésére, úgy hogy ez még e hó folytán a taggyesületeknek megküldhető legyen.

*

A „Pécsi Dalárda” műk. tagjai már megállapodásra jöttek aziránt, hogy az idén Miskolczon tartandó orsz. dalár-ünnepélyen testületileg megjelennek ugyan, de versenyezni nem fognak, minak a legutóbb Debreczenben tapasztalt intrigua s izetlen ellenségeskedés után csak örvendünk.

H i r e k.

Halálozás. Cziráky János gróf e hó 9-én váratlanul elhunyt. Gróf Cziráky János egy ősrégi fényes magyar főúri nemzetségnek ivadéka, aranygyapjas vitéz, a szent István jeles rend és a pápai Gergely-rend nagykeresztese, királyi tárnokmester és a magyar főrendiház másodelnöke, a nyilvános és magánélet minden terén az emberi erényeknek, mintegy mintaképe volt. Mint keresztény és egyházának hű fia, mint magyar honpolgár és hazafi, mint alttalálós s a királyi trón tántoríthatlan híve, annak idejében mint bíró és hivatalnok, mint főrendi tag és elnök, mint férj, atya, barát és ember, az elérhető tökélynek azon fokán állott, melyre magát felküzdnie kevés halandónak adatott. Közpályáját Sopronvármegyében mint aljegyző kezdte. Később mint a magy. kir. kancelláriának titkára, mint a kir. táblának táblbírója, mint a legfőbb ítélőszék bírája és utóbb, mint a pesti feltörvényszék elnöke és végre mint Fehérmegye főispánja szolgálta a királyt és hazát: Ezzel a közigazgatás és törvénykezés terén tényleges szolgálatait befejezván, mint kir. főkamárás mester s azután kir. tárnokmester országzászlósi méltóságra lett emelve és e minőségben három országgyűlésen át, mint a főrendiház másodelnöke működött. Temetése tegnap délután volt Kenyérben. Béke hamvaira!

Pécs szab. kir. város közig. bizottsága a város közgyűlési termében f. é. február hó 14-ik napjának délelőtti 9 órájkor ülést tart.

Honvédségi áthelyezés. K i s s Gergely honvéd főhadnagy és a pécsi sáortábor ténstiszte az ujonnan szervezett nyitrai sáortáborba helyeztetett át. A közkedveltségű főhadnagy nem volt csapatstisz, hanem már 1882. év óta békeállományba helyezett sáortábor-ténstisz. Midőn 1880-ban az ország legnagyobb sáortáborra felépült, az ujonnan létesítendő tábori lövöldöt Kiss Gergelyre bízták, ki az előbb pusztának látszó helyet szakértői kezeléssel olyanná varázsolta, a minő az jelen állapotában. A sáortáborban Kiss ur rendet és pontosságot honosított, mint főnök, körülhatárolt szigorral, de mint ember, jólelkűséggel. Az első sorban jó katona igen számos szeretetét nyerte ki, mint jó barát nemes keblűséggel s ezek mellett azon ritka halandók közé tartozott, a kinek ellenesége nem volt. A nyitrai sáortábor most épült, szervezőnek kitünőbb tehetséget alig lehetett volna oda választani. Ugyanazért szeretjük hinni, hogy nagy munkája bevégeztével megint elfoglalja a képességeinek nagyobb tért nyitó helyet, a pécsi sáortáborban, addig is ismerőseinek, barátainak osztatlan becsülése kíséri a távozót — a viszontlátásra. (Sz.)

A pécs-baranyai kertész egyesület a város-ház nagyertermében tegnap d. u. 5 órakor közgyűlést tartott.

Kilépő városi bizottsági tagok. A törvényhatóságok rendezéséről szóló törvény értelmében a városi bizottságból kilépnek a következők: Az I-ső kerületben Cserta Antal, Horváth Antal tanító, Horváth Kókán György, Kisasszony József, Radocsay Máttyás; II. kerületben Bodó Imre, Hofmann Károly, Littke József, Weiler János, ör. Horváth Antal mérnök; III. ker. Aidinger János, Bodó István, Krasznay Mihály, Dr. Koharits Károly, Littke Ferencz, Dr. Szalay Alfréd; IV. ker. Nagy Gadó József, Tiefenbacher Nándor, Németh József, Raus József; V. ker. Herczeg István, Lill János, Mathievits Imre és Pap József. — Az új bizottsági tagok választása értesülésünk szerint márczius 9-ére hozatik javaslatba.

Közgyűlés. A pécsi kereskedelmi önképző-és betegsegélyző egyesület februárius hó 24-én d. u. 4 órakor saját helyiségében kilenczedik rendes közgyűlést tartja, melynek tárgyai: elnöki megnyitó, jegyzői jelentés a választmány múlt évi működéséről, elnök s a tisztakar, úgy a választmány megválasztása és indítványok tétele. Az egyesület 5216 frt 41 kr. alappal bír s a múlt évben 410 frt 74 kr. tiszta jövedelme maradt. Az egyesületnek van 3 alapító-, 7 tiszteletbeli-, 72 pártoló- és 151 rendes tagja.

A pécsi zeneegylet pártoló tagjai részére e hó 8-án rendezte a „Scholtz“-féle helyiségben tánczvizsgálommal egybekötött ez idei első zeneestélyét. A műsorozat legnagyobb gonddal volt összeválogatva oly darabokból, melyek még itt nem adtak elő. Az egyleti zenekar különös gonddal adta elő Resch „Női hódolat“ című gavottjét, Westmayer „Táncznál“ című kettősét és „A portici néma“ nyitányát. A hangszeresnyit kedélyes ténca követte, mely 2 óráig tartott. Különösen a legutóbbi időben a zenekar szemére hányt hanyagságot nem tapasztaltuk.

A pécsi kir. törvényszék általános ügyforgalmi kimutatása az 1883-ik évről. I. Polgári ügy: múlt évi hátralék 217, 1883. évben érkezett 8406, összesen 8623. ebből elintéztetett 8388, maradt hátralék 235 drb. II. Telekkönyvi ügy: múlt évi hátralék 1788, 1883. évben érkezett 24199, összesen 25987, ebből elintéztetett 23628, maradt hátralék 2359 drb. III. Büntető ügy: múlt évi hátralék 932, 1883. évben érkezett 8027, összesen 8959, ebből elintéztetett 8024, maradt hátralék 935 drb. IV. Fegyelmi ügy: múlt évi hátralék 1, 1883. évben érkezett 37, összesen 39, ebből elintéztetett 35, maradt hátralék 4. Az összes ügyforgalom volt tehát: múlt évi maradvány 2938, 1883. évben érkezett 40669, lett összesen 43607, ebből elintéztetett 40075, maradt hátralék 4532 drb. — 1883. évben a pécsi törvényszéknek működött összes személyzet: 1 elnök, 11 bíró, 3 jegyző, 3 aljegyző, 7 joggyakornok, 1 irodaigazgató, 2 irodatiszt, 4 telekkönyvvezető, 4 segédtelékknnyvvezető, 12 írnök, 15 díjnok, 4 irodagyakornok, 6 telekkönyvi átalakítási díjnok, összesen 73. Ezekből évközben áthelyeztetett, illetőleg előléptetett más bírósághoz: 1 irodaigazgató, 1 jegyző, 1 joggyakornok, 1 telekkönyvi átalakítási díjnok. Kilépett: 1 joggyakornok, 2 irodagyakornok, 1884. évre maradt összes személyzet 66.

A „pécsi polgári casinó”, mely csak múlt év október havában, tehát alig pár hónapja, hogy megalakult s már is 200-nál több tagot számlál, f. hó 9-én tartott első tánczestélyével megmutatta, hogy mily üdvös volt megalakulása városunk polgári osztályára nézve. Ez estély minden izében a legjobban sikerült. Jellemzte azt a polgári egyszerűség. Hölgyeink ezuttal igen helyesen, mellözve a felesleges fényűzést, egyszerű, de annál csinosabb öltözékben jelentek meg; ez azonban csak fokozta az amúgy is ritka jó kedélyhangulatot, mely a szép számú társaságot napfelkelteig ösztöztartotta. A casinó helyisége ez alkalomra vörös és fehér színekkel és nagymennyiségű virágokkal igen szépen és izlésesen volt díszítve. A kár csak az volt, hogy a falakat is kiszorítani nem lehetett, pedig erre szükség lett volna. A

helyiség ez egyszer nagyon is szűknek bizonyult. A négyeseket 40 pár tánczolta. A talp alá valót Vörös Gyula népzenéje szolgáltatta és ugyancsak fíradhatlanul buzta, különösen a szünni nem akaró csárdásokat. Ott voltak: Repich Gizella, Mezei Margit, Platt Milli és Panna, Dévényi Béláné, Brutschli nővérek, Szucsics Károlyné, Gebhardt Ferenczné, Ollinger Béláné, Lauber Rezsóné, Dobszay Istvánné, Muldini Mariska, Repich Etelka, Dank Riza (Csorna), Gindl Mariska, Kaiser nővérek, Winter Vilma, Hanuy nővérek, Bubreg Mariska, Mészáros nővérek, Kain Róza, Junek Paula, Piller nővérek, Hochrein Ernesztin, Bubreg Amália, Hencz Regina stb. stb.

Alakuló gyűlés. Folyó hó 18-án d. u. 2 órakor Barcsón, a takarékpénztári helyiségben egy „sertéshizlalási részvény-társaság“ Barcsón leendő élethe léptetésére céljából alakuló gyűlés fog tartatni, melyre a meghívott Széchenyi Ferencz gróf, Belloni János, Stern A., Fodor László, Weiss Jakab és Fuchs Adolf állították ki.

Polgári tánczvizsgálom. Herczenberger J. tánczitanító sikerült polgári tánczestélyt rendezett szombaton a „Hattyu“ termekben. Bár a látogatottság nem volt nagy, a négyeseket 46 pár tánczolta, a kedv mégis reggelig együtt tartotta a jelenvoltagekat. Az ugyanezen nap tartott polgári casinó bál mindenesetre megmontotta a mulatság látogatottságát s tekintve, hogy mindkét estély közönsége egy osztályból került ki, tán czélszerűbb lett volna, ép a siker érdekében e két mulatságot külön-külön időben megtartani.

Közvacsora. A pécsi öngyület saját pénztára javára 1884. évi február hó 25-én este 8 órakor a „Hattyu“-terem helyiségeiben, a katonai zenekar közreműködésével, tánczcsal egybekötött közvacsorát rendez, melyre a belépti jegyek csakis a szétküldött külön meghívólap előmutatása mellett február 20-tól 25-ig d. u. 6 óráig Valentin Károly úr könyv-és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál személyenkint 2 frtéért; a közvacsorához járuló családok tagjai részére pedig személyenkint 1 frtéért a közvacsora napján az ételek átadásakor, a meghívólap előmutatása mellett kaphatók. Az ételek és borok díj nélkül s csakis a fagyalt, tea és ehhez való sütemények fognak mérsékelt áron kiszolgáltatni. Felülígyzetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Felkéretnek mindazok, kik e közvacsorára meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, hogy a meghívólap ki nyeréséért Magyarly Róza úrnő egyleti alelnöknőhöz (Káptalan-utca 4. sz. a.) fordulni sziveskedjenek.

Tánczestély. Az 52. gyalogezred örmsereit e hó 18-án a „Hattyu“-termekben tánczestélyt rendeznek. Kezdete 8 órakor.

A bonhádi takaréktár 1883. évről szóló forgalmi-, mérleg- és jövedelmi kimutatását tettük. Ebből kitűnik, hogy a 14 éve fennálló intézet üzletkøre tetemesen nagyobbodott s a betétek állaga a félmilliót meghaladta, az ideji üzleti eredmény a múlt évinél 2000 frttal nagyobb. Tiszta jövedelme az intézetnek 14013 frt 88 kr., melyből részvényenkint 9 frt osztalék adatik, a többi részben a tartalék-, nyugdíjalapra, tiszteletdíjakra és jétékony czélokra fordítatik. Az osztalék, tekintve a névleges 100 frtnyi részvény után befizetett 40 frtos részvényeket, 22-5 %-os kamatnak felel meg.

Tánczestély. A magyar országos vöröskereszt-egylet pécsváradai főkjaja saját pénztára javára ma este a pécsváradai uradalmi szállodában tánczestélyt rendez. Kezdete 8 és fél órakor. Belépti díj személyenkint 1 frt. Felülígyzetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Falk Gy. állatsereglete elhagyta városunkat s hétfőn este Mohácsra utazott, hol a megnyitó előadás csütörtökön lesz. Az itteni tömeges látogatásból itélve, hiszszük, hogy Mohácsra is hamar megkedvelik e ritka példányokban gazdag, valóban megtekintésre méltó seregletet. Ajánljuk a mohácsiak figyelmébe.

Phylloxera. A pécs-baranyai kertészegylet kertjére elrendelt phylloxerázár a nmlt. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium által a facsemetékére nézve ismét feloldatván, értesítette a t. közönség, hogy a facsemetékének eladása az egyleti árjegyzékben foglalt árak mellett Kótt Ferencz egyleti kertész által ismét akadálytalanul történik.

A selyemtenyésztők figyelmebe. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség — Szegzárdon — utasítást adott ki a szederfa-magvetés és a szederfa tenyésztésére nézve. Tanítók és bármely egyének, kik ezen utasítást, vagy szederfa magot ingyen kívánják, azok forduljanak a szegzárdi selyemtenyésztési felügyelőséghez. Azok pedig, kik oly szederfák birtokában vannak, melyek a magtermelésre alkalmasok és a kik hajlandók az intézet részére magot termelni, ebbeli szándékukat tudassák az országos selyemtenyésztési felügyelőséggel Szegzárdon.

Uj posta. E hó 6-án Nagy-Nyárad községben postahivatal lépett életbe, mely levél és kocsiposta-küldemények felvétele, továbbítása és kézbesítésével foglalkozik. Összekötésétét a Maiss s a német boly- rácz-tóttósi vasutállomás közt Nagy-Nyárad érintésével közlekedő küldöncz-kocsijaratok után a német-boly- rácz-tóttósi vasutállomáson elvonuló 1. és 2. számú vonatokkal nyeri és kézbesítő körét Nagy-Nyárad község képezi.

Álarcos bál. A mohácsi jótékony nőegylet e hó 16-án a mohácsi kaszinó helyiségében jótékonycélú nyilván. álarcos táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenkint 1 frt.

Gyermekölés. Herák Fáni, rácz-tóttósi hajadon cseléd mult hó 27-én virradóra gazdája: Steiner Jozefa házában titkon leánygyermeket szült, mely a kellő szülési segély és gondozás elmulasztása miatt elvérzett. A leány a szülés után a házból megszökött és a gyermekhullát utközben elásta. Később elfogatván, átadott a bíróságnak.

Hymen. E hó 6-án d. u. 4 óraker vezette oltárhoz a mohácsi püspök-templomban Linszky Ferencz kottorii postamester Náray Saroltát, Náray A. nyug. sótárnok szótretremelő leányát. — E hó 7-én d. u. 3 óraker tartotta esküvőjét ugyancsak a püspöktemplomban Német Vilmos német-bolyi lakos és tisztelbeli megyei állatorvos Lauly Terézszel, Lauly Ferencz kedves leányával.

Előfizetési felhívás. Lasserre Henrik „Lourdes Csoda-eseményei“ című művére, előfizetést nyitott Vosszinsky Mór plébános Lengyelen. (Tolnam.) Franciaország lourdesi kegyhelye az egész világ hívő keresztényei előtt ismeretes. A lourdesi kegyhelyet s az isteni mindenhatóság- és jószágok ott természetfölötti eseményekben nyilvánuló kegyelmeket ismerjük már ép ugy, a nép, mint a keresztény értelmiség. A lourdesi zarándokhely csodáinak híre — minőt különben még soha egy század sem mutathatott fel — elhatott már Európa városai és falvaiból Amerika belsejébe is. A legutóbbi évtizedek alatt Európa s Amerika számtalan helyein emelt a keresztény áhitat szentélyeket a lourdesi sz. szűz tiszteletére. Számosan zarándokoltak már édes hazánkból is a szent szűz ezen kiválasztott helyére, oda a szép Pyrenék tövéhez. Magyarország, Mária országának zászlaja is ott leng, melyet az 1881-iki országos zarándoklat helyezett Nógáll püspök vezérlete alatt, könyzápor között a szent szűz oltára fölé. Hazai irodalmunkban is, kivált az oly kedves irályu Maszlaghy-nk s az ismert nevű pécsmegyei plébános urak örökítették meg „Délfranciaország“ s „Lourdesi emlékkönyv“-ben e zarándokhely megható emlékét. Lourdes-nak azonban tulajdonképeni történetiroja: Lasserre Henrik, a lourdesi sz. szűz e kiváló világi apostola, kinek szintén a lourdesi víz adta vissza csodamódra szemének elvesztett világát. Bámulandó, mily roppant hatást keltett Lasserre-nek már első: „Notre-Dame de Lourdes“ című műve, mely magyarban, Tajabér János jeles írónk fordításában „Franciaország lourdesi kegyhelye“ cím alatt, két iadást látott. A keresztény világ alig olva-

sott valaha munkát oly hévvel, mint Lasserre Henriknek Lourdesről írt művét, mely eredetiben 106 kiadást ért, s azonfelül angol, magyar, német, spanyol, olasz, lengyel, sőt még több keleti nyelven is megjelent. Lasserre Henrik, a lourdesi kegyhely történetének megírása után, annak folytatására 14 évig kutatott; nem kivélve sem időt sem fáradságot, hogy részletesen és tüzetesen ismerkedjék meg azok összes életviszonyaival kiknek Lourdesban történt csodás gyógyulását a jelen, „Les épisodes miraculeux de Lourdes“ című munkában remekül és meghatóan festi. E munka 1883. május 31-én jelent meg, s csak néhány hó alatt, még ugyanazon évben, már tíz kiadást ért, s a művelt világ majd minden nyelvére vagy lefordítottat már, vagy most van munka alatt. Lasserre Henrik e műben: Musy Victor gróf; a lavanri asztalos; Fontenay kisasszony csodás gyógyulásairól; az alger-i plébános kilenced-ajátosságáról és saját csodás gyógyulásának tanúiról szól. Ha valaha mű, az előfizetési felhívásban pártolókat gyűjtve, valódi és bensős értékén kívül, egyéb dicséretre nem szorult, ugy nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk Lasserre Henriknek e magyar fordításban megjelenendő művét azok élére. A vaskos, már nyomás alatt levő, körülbelül 600 lpra terjedő, díszesen kiállított mű ára 2 frt, papnévendékeknek: 1 frt 50 kr. Előfizetéseket Wosinsky Mór plébánoshoz, Lengyel (Tolnam.) vagy Romaisz Ferencz s. lelkészhez, Hőgyész (Tolnam.) intézendők.

Táncvigalom a vidéken. Szt.-Lőrincz társasköre által e hó 6-án tartott táncszentély, mint levelezőnk értesít, kétségtelenül a legsikerültebb vidéki táncmulatságok közé tartozik. Akár a válogatot díszes közönséget, akár a rendezést általában s annak egyes részleteit, akár a világos kiviradig tartott jó kedvet tekintjük, minden várakozásnak megfelelt. A jelenvolt helyeket tudósítónk következőleg sorolja fel: Arenhammer Ferenczné, Bartosságh Imréné, Benkő Gynláné, Benyovszky Elemérné, Czupi Györgyné, Fazekas Sándorné, Girtl Vinczéné, Jeszenszky Lehelné, Koharits Józsefné, Koharits Ferenczné, Koós Deánesné, Mayer Józsefné, Nádosy Kálmánné, Nádosy Istvánné, Pabok Lajosné, Pintér Józsofné. Sey Józsefné, Szűts Károlyné és Weigl Pálné urhölgyek, ugy Botkta Erzsike (Zalából), Borovits Ilona (Pécsről), Dienes Karolin, Hippmann Nelli (Pécsről), Ibring Hermina (Bakóczáról) Isch Ida, Koharits Ilka (Szigetvárról), Kovács Irma (Sellyéről), Kováts Margit (Rádfáról). Nagy Juliska, Pintér Juliska (N.-Peterdről). Salamon nővérek (Szigetvárról) és Szépe Paula (Fécsről), kisasszonyok. A táncz reggeli 6 óráig tartott s ez legnagyobb részt a rendezőség, különösen dr. Rameshoffer Sándor bálelnök fáradságtalan működésének köszönhető. A táncszentély a könyvtár javára 40 frt tiszta jövedelmet eredményezett.

Népdalaink legnagyobb gyűjteményéből, a „Magyar Dal-Album“-ból ez év folyamán jelenik meg az V. kötet, a 801—1000 számú dallamokkal, és pedig 10 havi füzetben, füzetenként 20, tehát 10 füzetben összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent februárius füzet tartalma a következő: 1. Azt gondoltam galambom. 2. Azt gondoltam, hogy szeretlek. 3. Azt gondoltam, nem visznek. . . . 4. Azt mondja a nagykorúsi lány. 5. Azt mondja kend. . . 6. Azt mondják, hogy a szerelem. 7. Azt mondtam a multkor. 8. Azt szokták szememre vetni. . . 9. Ájul szívem fájdalomában. 10. Ald meg Isten, áld meg. 11. Áldom azt a pillantást. 12. Állj meg rózsám. . . 13. Által jöttem a Tiszán. 14. Bajusz kell a magyarnak. 15. Barna kis lány. 16. Bánom is én, hogy elhagytál. 17. Báró Jenő elgondolta magában. 18. Be szomor az én kedves galambom. 19. Bunda, bunda, debreczeni kis bunda. 20. Buzaföldön dülöfőlen (Serlytől). — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel; 10 füzetre 1 frt 80 kr. 5 füzetre 90 kr. egy-egy füzet ára 25 kr. — Előfizetéseket

postautalványon a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Az üveg fényképek műkiállításának látogatottsága oly nagy volt, hogy tulajdonosuk elhatározta, miszerint azokat ismétli oly formán, hogy minden sorozat egy napig még kiállíttatik.

Assicurazioni Generali 1884-ik évi január hóban az életbiztosítási osztálynál 386 ajánlat 1.199.051 frt 34 krnyi biztosítási összeg erejéig nyújtott be, és 360 kötvény 1.091.701 frt 84 kr. biztosítási összegre állított ki, a mult évben kiállított 1.015.395 frt 86 kr. biztosítási összegre szóló 302 kötvény ellenében 1884. január elseje óta bejelentett károk összege 87867 frt 80 kr-ra rug

Az életbiztosítási osztály kimutatott biztosítási állománya 1882. december hó 31-én 70.822.205 frt 82 kr. tőkét és 208.644 frt 91 kr. járulékot tett ki 38176 kötvényre, a mire közpénztartalékban 16301454 frt 73 kr. volt tartva. Az 1882. évben kifizetett károk az életbiztosítási osztály részéről 1204631 frt 62 k-é tették ki s az összes ágazatoknál a tarsulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 160.174.718 frt krt. tesznek ki.

függönyök:
Ullmann M. Károly.

Piacz.

Pécs, 1884. február 11-én.
A mult hét folyamában a gabna-bizlet változást átlag nem szenvedvén, szilárdabb irányt megtartá, mi részint az amerikai magasabb árfolyamán, részint malmaink élénk vételkedvének tulajdonhatók. Csak a hét vége felé forgott az üzlet, ajánlat csekély volta miatt, korlátozott határok közt.

A határidői üzlet csendes; tegnapi zárlatárak a budapesti tőzsdén következők: tavaszi buza 9.54—56 ösi buza 10.15—17 tavaszi zab 6.91—93, kukoricza pr. M.J. 6.67—69.

Heti vásárainkra a beszállítások oly csekélyek, hogy alig elégitik ki a helyi fogyasztást.

Helyi árak:

Buza minőség szerint:	8.— 9.20
Rozs	7.20
Kétszeres	7.50
Árpa	6.80
Zab	6.40
Kukoricza	6.26—25

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Fekete Mihály.

Nyilt-tér*)

Valódi

LIMBURGI SAJT.

1/2 kilós téglácskákban drbja 40 kr. kapható:

Nick Károlynál Pécsen.

Magyar földhitelintézet 4 1/2 % Záloglevelei

Pesti hazai első takarékpénztár egyesület 5 % kötvényei

Magyar jelzálog hitelbank 5 % záloglevelek

Magyar kisbirtokosok országos földhitelintézet 5 1/2 % záloglevelei napi árfolyamon

alulirt czégnél kaphatók. Ezen érték-papirokat tőkebefektetésre ajánlatom, tekintve, hogy biztosságuk és szilárdóságuk minden kétségben felül áll és hogy semmiféle adó vagy illeték levonásnak nincsenek alávetve.

Schapringer J.

516

váltóüzlete Pécsen.

*) E rovatban foglalatokért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakcímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasznak szükséges póstabélyeg beklüditik.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Mária utcában 31-ik számú ház új minőségben szabad kézből naponta eladó. Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban. 534

Egy 8 gimnásiumi osztályt sikerrel végzett s a jegyzői teendőkben jártassággal bíró fiatal ember mint jegyző segéd alkalmazást keres. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad. 435.

Egy jó irással és hibátlan helyesírással bíró fiatal ember másolási vagy más munkát keres, melyet szabad óráiban mérsékelt díjazás mellett otthon végezhetne. A kiadóhivatal ad értesítést. 530.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a város: oz közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

H I R D E T É S E K:

886. sz.
1884.

Haszonbéri hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. ministerium 1884. évi 2127. szám alatt kelt rendelete folytán Baranyamegyében fekvő s a pécsvárad uradalomhoz tartozó 156¹³⁴²₁₈₀₀ holdat tevő kisnyárádi birtok 1885. évi ápril 1-től kezdve 1897. évi október hó 1-ig tartó időre szó és írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik.

A nyilvános árverés folyó évi mártius hó 14-én délelőtti 10 órakor fog a pécsvárad számtartósági hivatalban megtartatni.

Bérleni szándékozók felhivatnak, hogy 158 forint bánatpénzzel ellátva a kijelölt helyen és időben személyesen megjelenni, avagy a feltételek értelmében készített zárt ajánlataikat a kikötött bánatpénz hozzá zárásával folyó évi márczius 14. délelőtti 9 óráig a pécsvárad számtartóságnál beadni sziveskedjenek.

A bérlési feltételek mai naptól kezdve az említett hivatalnál a hivatalos órákban bármely napou betekintheők.

Utó vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pécsvárad 1884. február 9.

Sey Ferencz,

számtartó.

574.

1080
1884

Arlejtési hirdetmény.

Alulírott tanács részéről ezzenel köztudomásra hozatik, hogy a város közönsége gondozása alatt álló:

- 1) a vámházakon belüli országutak tatarozására szükséges körülbelül 1500 köbmeter;
- 2) a vámházakon kívüli országutak tatarozására szükséges körülbelül 1100 köbmeter;
- 3) a bányatelepi ut fentartására és ezen ut folytonos kiépítéséhez szükséges mintegy 400 köbmeter;
- 4) az indóházi ut tatarozására szükséges mintegy 400 köbmeter;
- 5) a város belterületén létező utcái Makadámszerű utak fentartására, ugy a készitendő ilyen utakhoz szükséges körülbelül 1100 köbmeter kavicsnak, mely összesen 9500 frttal van előírányozva; továbbá:
- 6) a bányatelepi utra és a város belterületén építendő Makadám szerű utakhoz szükséges mintegy 900 köbmeter;
- 7) a közönséges utcái kövezetéhez szükséges körülbelül 1200 köbmeter törtkőnek, mely összesen 2550 frttal irányoztatott elő; végre:
- 8) az utcái kövezéséhez szükséges mintegy 2000 meter;
- 9) a félkocza szegélykő mintegy 600 métert tevő s 8216 frttal előírányozott szükségletnek a folyó 1884-ik, 1885-ik és az 1886-ik években, vagyis három egymásutáni évben leendő előállítására nézve, két csoportban azaz 1 folyó számtól a 7-ig bezárólag külön és 8. és a 9-ik folyó számok alatt érintett anyagokra szintén külön, folyó február 15-én délelőtti 10 órakor zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árlejtést tartatik.

Mindazok tehát, akik a fentebb részletezett bármelyik, avagy mindkét csoportbeli köanyagok szállítására vállalkozni szándékoznak — felhivatnak, hogy a megfelelő 10 százaléknyi bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat — melyben megemlítendő, hogy a feltételeket ismerik és azokat elfogadják, — az árlejtést megelőző nap délutáni 5 óráig a polgármesteri hivatalban adják be, — a szóbeli uton ajálkozni szándékozók pedig, hogy az árlejtés napján az arra kitűzött órákban szintén a megfelelő 10 százaléknyi bánatpénzzel ellátva, a városház-épület 2-ik emeletén levő gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségben jelenjenek meg.

Együttal megjegyzetetik, hogy a szóban levő vállalkozást szabályozó feltételek, az árlejtés megtartásán megbízott Decleva Vilmos urnál, a hivatalos órák alatt tudhatók meg.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

Pécs, sz. kir. város tanácsának 1884-ik évi február hó 9-én tartott üléséből.

16349.
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Kovácsics Anna pécsi lakos végrehajthatóan Nagy Ignác és neje Kremmer Anna végrehajthatást szenvedettek elleni 75 frt tőke, ennek 1883. évi június hó 3 napjától számítandó 7% kamatai, 16 frt 15 kr. per, 8 frt 50 kr. végrehajthatás folyamodási és 12 frt 50 kr. árverés folyamodás követelések, valamint a még netán felmerülendő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m. a pécsi 4617. sz. tjkben foglalt 5260/1612 hrsz. fekvőség 1028 frt ennel megállapított kikialtási ár mellett a kir. törvényszék telekkönyvi irattárában 1884. évi február hó 28. napjának délelőtti 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikialtási mint becsáron alól is eladatni fog, u. m.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel az ingatlan mint kikialtási, mint becsár 10 százalékat vagyis 102 frt 80 kr. folyó pénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kézhez letenni.

A verő kötele a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számítandó 1 hónap, a második részt 2 hónap, a harmadik részt a bánatpénz betudásával 3 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6 százalékos kamatokkal, a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál a szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak Pécsset 1883. november 30-án tartott üléséből.

Kiadta :

Decleva,

576.

kir. törvényszéki jegyző.

Kitüntettetett:

BÉCS, TRIEST, 1882, KECSKEMÉT, FEHÉRVÁR, WELS.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kiüntettet szer köhögés, rekedtség és elnyálgosodás ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarországnak minden nagyobb gyógyszerárában kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapastillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshány, gyomorfé, bél-tunyaság, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen czélra készült és szabadalmazott gépe készülnek, könnyen oivadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény czukorkái (lichenis car-ragen) a leg-finomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölesízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitünő czukorokat használni. Daczára jóságuknak könnyen beszerezhetők, 1 doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon csomagolva, valódi amerikai hártya-papirzeskőkből. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készitve és nem képeznek semmiféle gyomorsavot, Egy eredeti zacskó 10 kr. Ezen külön-gességek városunkban eredeti árban kaphatók; Kun z Férđ. gyógyszerész urnál, Kovács M. gyógyszerész urnál, Sipőcz István gyógyszerész urnál és az Irgalmasrend gyógyszerárban. 510

ÜVEG FÉNYKÉPEK KIÁLLITÁSA.

A mindinkább növekvő látogatottságnak folytán, melynek a kiállítás örvendett, továbbá a n. é. közönség sokoldalú kívánságának eleget teendő, a vállalat indíttatva érzi magát még egyszeri

ismétlésére

mind a 12 sorozatnak.

Szerdán és csütörtökön a II. sorozat

Olaszország és Savoya,

a többi sorozat mindenike

csak egy napig látható.

Pénteken: Franciaország, Algéria és Tunis. Szombaton: Spanyolhon, Portugallia, és Gibraltár.

Árak mint rendesen.

Bérletjegyek mind a 12 sorozatra 2 frt.

Nyitva naponta 3-9 óráig este.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, miszerint Beremend község tulajdonát képező

italmérésí jog

a nagy koresmaház, udvartér és kerttel, mézárszék, úgy 24. kataszt. hold szántóföld és réttel, továbbá a vöröcsárda ház, udvartér és kert, úgy 3 hold földdel

1884. évi február hó 20-án d. e. 9 órakor Beremenden, a körjegyzőség irodájában tartandó nyilvános árverésen 1884. ápril 1-től egymásután következő 6 évre fog a legtöbbet ígérőknek haszonbérbe adatni, miről az árverezni óhajtók azzal értesítettnek hogy magukat elegendő bánatpénzzel ellássák.

Az árverési feltételek a körjegyzőség irodájában mindenkor megtekinthetők.

Beremenden, 1884. január hó 14-én.

566.

Az előljároság.

Ruston, Proctor és társa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám,

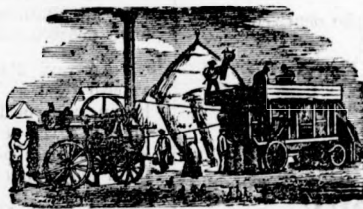
ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyokat

fa- és szénfűtésre,

szabad. szalmafűtő

gőzmozdonyokat

gőzcséplőgépeiket

dobmentő

és

űszógtisztító készülékkel,

szabályozható magválasztó hengerrel.

Hoffher-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtásra,

nemkülönbben mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Képviseelő Baranyamegye és az arval határos Slavónia területére: Haberényi Pál Pécssett.

571

Árjegyzékek bérmentve küldetnek.

== Nagy kiárulás. ==

Klein J. végkiárulása.

Kereskedésemtől végleg megválni óhajtván, elhatároztam egyuttal az üzlet teljes leszámítottatását.

Ennélfogva Pécssett, a „Hajó” szállodában létező, dúsan felszerelt, a legújabb és divatszerű czikkekkel gazdagon ellátott nagyterjedelmű divatárú-, selyem-, vászon és posztókereskedésemet **végkiárusítom.**

Midőn ezt a n. é. közönség, úgy tisztelt vevőim és ügyfeleim tudomására hozni szerencsém van, felhivom becses figyelmüket ezen vezetésem és felügyeiletem alatt történendő végkiárusításra, mely bő alkalmat nyújt a legjutányosabb vásárlásra minthogy az áruczikkek a lehető legolcsóbban,

**jóval a beszerzési áron alul
fognak eladatni.**

434

Pécs, 1883. október hó 15-én.

Legmélyebb tisztelettel.

== A beszerzési áron alul. ==

Nyomatott Pécssett, a lyc.-nyomdában (Fesztli Károlynál) 1884.